

Matt 11, 28-30 e.a. – vrucht van de Geest 8
Votum/groet; Opw 281; gebed; lezen Matt 11, 28-30 / Gen 13 / Ps 37, 1-11; Opw 561 luisterlied https://www.youtube.com/watch?v=7WBn9WACNLo ; preek; Ps 25: 4; gebed + Onze Vader; WK 305; zegen; collecte met muziek
Bergschenhoek 19.7.2020

De moed om zacht te zijn **dia**

Ik wil het vandaag met jullie hebben over zachtmoedigheid. Waar denk jij aan bij dat woord? Misschien komt je meteen voor ogen het beeld van het zachtaardige en inschikkelijke type mens. Iemand die makkelijk over zich heen laat lopen. Een softie, of een watje. Nooit bijt hij van zich af. Altijd geeft hij maar toe. Alle kanten kun je met hem op. Wie wil zo zijn?

Dia En toen kwam ik iets moois tegen. Het Griekse woord voor zachtmoedigheid is *prautes*. Ik las ergens dat het een woord is dat komt uit de Griekse militaire wereld. Het woord werd gebruikt voor een getemd paard. De Grieken hadden paarden nodig om hun oorlogen te voeren. Ze vingen wilde paarden en richtten ze af. Van wild werden ze getemd en geschikt gemaakt om als ruiterspaard te dienen in de oorlog. Zo'n getemd paard was *praus*, zachtmoedig. Was het de bedoeling dat ze makke dieren werden? Nee, natuurlijk niet. Ze hielden hun kracht en hun gedrevenheid. Maar nu hadden ze geleerd om die kracht van hen op een andere manier te gebruiken. En daarom geschikt voor de strijd.

Dia Wat betekent dat? Heel veel, denk ik. Zachtmoedig zijn is niet hetzelfde als slap zijn, week of soft, met je laat sollen. Zachtmoedig zijn betekent dat je je kracht op een andere manier hebt leren gebruiken. In zachtmoedigheid zie ik twee woorden naast elkaar staan: zacht en moedig. Taalkundig gezien betekent zachtmoedig gewoon: zacht van gemoed zijn. Maar ik varieer dat nu even. Zachtmoedig zijn is de combinatie van zacht en moedig zijn. Zachtmoedigheid is de moed om zacht te zijn. Dat wil ik jullie vanmorgen uitleggen.

De inhoud van zachtmoedigheid **dia**

Wat is zachtmoedigheid? Ik kwam een mooie omschrijving tegen: *'Een zachtmoedig mens is iemand die in zijn of haar relaties met andere mensen niet handelt vanuit trots of macht, maar die kan incasseren, die agressiviteit beantwoordt met vriendelijkheid, die in een confrontatie reageert vanuit een bescheiden en milde ziel. Het gaat om een*

innerlijke houding die echter voor iedereen zichtbaar is in de manier waarop je reageert in moeilijke situaties'.¹

Als er iemand is bij wie je zachtmoedigheid tegenkomt, dan is het wel Jezus. Dat vind ik het mooie van de vruchten van de Geest. Ze weerspiegelen allemaal het karakter van Jezus. Van zachtmoedigheid geldt dat zeker. Jezus zegt het zelf: *'Ik ben zachtmoedig en nederig van hart'*. Hij is de zachtmoedigheid in eigen persoon. Nooit deed Hij uit de hoogte. Nooit liet Hij zich verleiden tot geweld of agressie. Nooit handelde Hij uit wrok, uit trots of macht. *Vader, vergeef het hun want zij weten niet wat zij doen*, zei Hij toen ze Hem op het kruis sloegen. *Ga naar huis*, zei Hij tegen de vrouw die op overspel was betrapt, *ook Ik veroordeel je niet en zondig vanaf nu niet meer*. Niks: ik zet het je betaald. Ik zal je een lesje leren. Jezus schold niet uit, sloeg niet terug, spuugde niet terug, maar Hij strekte zijn armen uit aan het kruis. Ja, Jezus was de zachtmoedigheid in eigen persoon.

Als je naar Jezus kijkt, wat zie je dan? Een watje, die over zich heen liet lopen? Nee, ik zie juist een ontzettend krachtig persoon. Met zijn zachtmoedigheid doet Jezus wat niemand anders kan: het kwaad overwinnen. Wat maakt Jezus zo bijzonder en zo krachtig? Waarmee dwingt Hij ontzag en eerbied af? Het antwoord is: zijn zachtmoedigheid. Jezus had de moed om zacht te zijn. Precies dat maakt Hem zo krachtig!

De invulling van zachtmoedigheid dia

Wat kan het voor jou en mij betekenen? Nu kom ik bij die twee gedeelten uit de Bijbel die we lazen. Eerst dat verhaal over Abram en Lot. Zo bijzonder wat daar gebeurt! Er ontstaat ruzie tussen hun herders. Het is beter dat ze uit elkaar gaan. Abram had zijn recht kunnen opeisen. Het land is aan mij beloofd, Lot. Dus moet jij vertrekken. Maar hij doet het niet. Kies jij maar, zegt hij tegen Lot. Als jij die kant op gaat, ga ik de andere kant. Abram laat Lot kiezen. Want hij weet en vertrouwt: God zal het goed maken en mij op de goede plek terecht laten komen. Durf jij te doen wat Abram deed?

Bij Abram zie je dat zachtmoedigheid ontstaat vanuit een diep vertrouwen op God. In Psalm 37 krijgt dat nadruk. Daar staat de dichter. In een samenleving van mensen die hun geluk naar zich toe graaien en daarbij oneerlijk en agressief te werk gaan. Wat doe jij, vraagt de dichter van de psalm. Als ze jou opzij duwen om hun doel te bereiken. Ga er niet in mee, zegt de dichter, laat je er niet door meeslepen. Blijf kalm

¹ In: Jos Douma, *Je bent een mooi mens*, p.112.

en wacht op de Heer. Vertrouw op Hem en doe het goede. God zal geven wat je hart verlangt. De zachtmoedigen zullen het land bezitten. Durf jij zo te leven? Zachtmoedigheid, dat is dus dat je God een blanco vel papier geeft. Onderaan zet je jouw handtekening. En je zegt tegen God: vult u het maar verder in. Schrijft u mijn leven maar uit. Ik teken er bij voorbaat voor. Ik hoef het niet van tevoren te weten. Ik heb er alle vertrouwen in dat u mij goed terecht zult brengen. Is dat zwak, soft als je zo in het leven staat? Nee, denk ik, dat is juist lef hebben. Zachtmoedigheid is de moed om zacht te zijn.

De moed van zachtmoedigheid dia

Juist daarmee kunnen jij en ik vandaag verschil maken. Met de zachtmoedigheid van Jezus, Abram en psalm 37. Niet een zwakgebod, maar een uiting van durf en moed. Heb het lef om de controle aan God over te laten. Om te vertrouwen op Hem: Hij zal mij goed terecht brengen. Heb het lef om niet mee te gaan in de agressie die je tegenkomt. Om niet mee te gaan in het patroon van: jij beledigt mij – ik bijt van me af; jij brandt mij af – ik ga het je betaald zetten.

Betekent dat dat je dus maar over je heen moet laten lopen? Alles slikken wat er tegen je wordt gezegd? Nou nee, bepaald niet. Jezus liet ook niet over zich heen lopen. Slikte niet alles. Kon zich boos maken om onrecht. Hij veegde het tempelplein schoon en sprak de leiders van het volk aan op hun zelfgenoegzaamheid en arrogantie. Paulus kreeg een heleboel onterechte kritiek over zich heen. Hij maakte er heus een punt van. Maar niet om het zijn kritikasters betaald te zetten. *Ik doe een beroep op jullie met de mildheid en zachtmoedigheid van Christus*, zei hij (2Korintiërs 10, 1).

Ja, dat is lef hebben. Een uiting van durf en moed. Tegenover alle agressie en geweld die je tegenkomt blijven zeggen: Ik ga niet terug slaan of terug vechten, maar ik zoek de ander in mildheid en vriendelijkheid. In alle moeilijke omstandigheden die er kunnen komen blijven zeggen: Ik ga niet krampachtig vechten voor mijn geluk, maar ik blijf vertrouwen op God. Waarom zou ik willen vechten voor mijn geluk? God gaat het me geven. Waarom zou ik mijn vuisten ballen naar de ander? Jezus heeft voor mij zijn armen al uitgestrekt aan het kruis. Ik vertrouw op God. Ik ben zeker van Jezus' liefde voor mij.

De weg naar zachtmoedigheid dia

Heb jij de moed om zacht te zijn? Ik kan me voorstellen dat je zegt: dat valt tegen... De controle laten aan God... Kiezen voor mildheid en liefde in plaats van agressie... Ja, ik zou willen dat ik het had, maar dan kom ik weer in zo'n situatie: mijn vertrouwen op God wordt bevestigd, iemand komt met ongevoeligheden kritiek naar me toe. En dan val ik weer in dat oude patroon. Ik kan er soms zo moe van worden. Wordt dat ooit anders?

Luister naar Jezus. Jezus heeft het over rust in Matteüs 11. *Kom bij Mij en Ik zal je rust geven.* Je hoeft niet je leven lang te leven in dat vermoeiende patroon waarin je steeds denkt dat jij zelf je plekje moet bevechten. Bij God of bij mensen. Jezus gunt je rust. Dat is de weg, denk ik. Kom naar Jezus. Leer van Hem. Hij is zachtmoedig en nederig van hart. Ik ga met je meelopen, zegt Jezus. Blijf Hem zoeken, blijf naar Hem komen, blijf zijn Geest vragen: maak mij zachtmoedig. Dan zal Jezus het je leren. Ik zal het je geven, gaandeweg, stukje bij beetje.

En ik denk dat we elkaar nodig hebben. Wij kunnen samen als gemeente van Jezus een oefenplaats zijn voor zachtmoedigheid. Zodat wij met elkaar een oase van zachtmoedigheid zijn in de woestijn van agressiviteit. Laat de moed om zacht te zijn door ons geoefend en uitgestraald worden. Juist omdat onze wereld het niet gewend is. Dat we zeggen: we doen er niet aan mee, aan dat vechten voor onze plek en agressief zijn naar de ander. Hier pakken we dat anders aan. Lieve mensen, laten we er serieus werk van maken. Met vallen en opstaan elke keer weer kiezen voor het lief om lief te hebben en voor de moed om zacht te zijn.

De vraag van de week dia

Met de vraag van de week sluit ik af. Zachtmoedigheid mag je oefenen. In de nabijheid van Jezus. In gebed om de Heilige Geest. Ga es na voor jezelf, deel met elkaar, neem elkaar erin mee: Waar kun jij deze week zachtmoedigheid in de praktijk brengen?

Amen